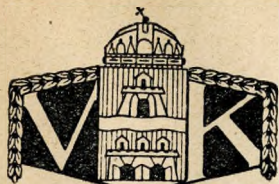

387.6

Cím: ⁴Mikor lanyha a tőrsde

A₇ ΣA.

37.

1921. T. 6.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Idō

Személy

Helyszám

A mikor lanyha a tőzsde

— Az Est tudósítójától —

Ma lanyha lesz a tőzsde, mondotta megszokott szelid hangján klubtársam, az irodalom és művészetek rajongója; egybeként tőzsdebizományos. Őt kértem ugyanis, hogy mutassa meg az előttem eddig oly rejtelmes pénzpiacot, hadd nézzek már egyszer szemtől-szembe a hausse és baisse misztériumával, a kurzusokkal, a valutával, a hírneves árhullámmással, a milliókkal-billiókkal és a tőzsdeiudósításokban sűrűn előforduló egyéb más tisztátalan fogalommal.

Hogy mi mindent láttunk odafent, azt mindjárt sorjába elreferálok, de meg nem állhatom, hogy annyit már most ki ne kottirantsak. — akár hiszik, akár nem — hogy a sok fától nem láttam az erdőt, a milliók írtó zuhatagában biz én egy megveszeke-
dett bűdös krajcárt sem láttam. Lehet hogy sok embernek ez nem újság, de réám nézve annál szenzációsabb, mert barátom azt mondta, hogy én is — már mint e sorok írója — játszot-
tam, sőt nyertem is egyezertizenkettő koronát.

Háromfertály tizenegy óra volt, mikor a ruhatárba léptünk. Barátom levetette a télikabátját.

— Te csak tartsd fenn a tiedet, —
mondotta — mert benn nagyon hideg
van.

— Hát te miért veted le?
— Nekem mindjárt nagyon melegem lesz. Csak nem gondolod, hogy kabátban lehet a kurzust lekiabálni.

Az óriási teremben éktelen zsivaj fogadott. Feketetáblás emelvények körül és magán a dobogón noteszes emberek légiója hemzsegett és számokat duruzsolt. A táblákra csinosabb és kevésbé

tetszetős börze-titkárok bankok, iparvállalatok neveit írskálták fel. Barátom mindenüvé betolakodott, én utána. Az emberek számokat mormoltak, rikácsoltak, prüszköltek, köpködtek és tüskölték egymástól, kinek van üzlete: főfában, magyarban, vasutban, lichtigben, déliben, kartonban, trágyában, plajban, kábelben és egyéb vadállati dolgokban. Én egy mukkot sem értettem, de barátom fel-felkapta a noteszát, rátekintett egy-egy csunya emberre és ilyenkor mindketten komolyan jegyeztek.

— Mit írkálsz, Jani?

— Vettem négyszer ófát és adtam háromszor délit.

— Mennyiért vetted ?

— Középkurzuson. Ez az előtőzsde, érted? Mindjárt kezdődik. Egy perc még.

— Ahá, most már egy szót sem ér-
tek.

Már kezdtem megszokni ezt a pokoli zvisájt, mikor éles csengetés hallatszott. E pillanatban mindenki észreve szett vadállati ordításba kezdett, mintha egy varázstűsére az egész terem megőrült volna. Meghűlt ereimben a vér és esdön tekintettem barátomra, mert a nyelvem is megremevevett. Ő rám mosolygott, de a következő pillanatban őt is elfogta az örület, felugrott a kuliszértékek dobogójára, melyet már néhány örült a hatalmába kerített. Kezével hadonászni kezdett, szeméi vérbe borultak, nyakán kidagadtak az erek s vagy tízenöttször egymásután perckazakadtából ezt ordította:

...nyolevanért adok délit, nyole-
vanért adok délit...

Ugyanigy viselkedtek a többiek is.
...Hetvenért adok... huszért ve-
zek... tízért veszek... hatvanért
adok... ötvenért adok...

A bábeli hangorkán egy pillanatra

sem szünetelt. Itt-ott két ember meg-hatvanért vett nekem egyszer délit. A
értette egymást és elhallgatott, miköz-többi dobogón is ugyanilyen vad jelsz
ben precíz nyugalommal jegyzeteknek játszódtak le. A fekete táblakra
noteszaikba, csak azért, hogy a követ-a ésos meg a rut titkárok imponáló
kező pillanatban még veszettebb ávöl-nyugalommal jegyezték a kurzusokat.
tésbe kezdjenek. Ugyanaz az emberBarátom minden csoportba beugrott és
hol azt ordította, hogy „adok”, holhánny vad siu-indián csataordítás
azt, hogy „veszek”, de mindezt a leg-után egy-egy bejegyzéssel gazdagab-
különbözőbb árfolyamokon. Barátomban és egyre rekettebben távozott
már a hetedik motívumot kukorékoltamost már szakadt róla a víz s a gal-
és notesza egyre fell. Azt hittem, lárja harmónikává facsarodott. Egy
hogy már rég megfélekedezett rólam,aramnyilag csöndes csoportnál még az
a mikor egyszerre kilitört a tömkeleg-edényénél is nagyobb intenzitással
ból — mert tébolyában is szemmelülvölteni kezdte:

hagya a fülemben: — Ötszázötvenért veszek izzót! —

— Döglök a kontremin, most mi veugy látszik ez kellett neki, mert megszűnk. Vesszek neked egyszer délit. elégedetten szolt:

következő pillanathoz már újra zenilárd-e.

— Hetvenéert adok délit. — Majd kilisz"-hoz, a hangzavarból azonnal

tremin megbukott. Karon ragadott egy
üvöltő hébert, jegyzett és jelentette,
hogy kétezerhét-százharmincötért el-
adta a papirjaimat.

— Nem láttam se pénzt, se papírt.
— Ez a szép, majd délután kiűztem a nyereségedet.

E pillanatban ő egész normálisnak látszott, de én úgy éreztem, hogy még néhány pillanat és nem felelek, hogy magam is fel nem ugrom az örjögök dobogójára handabandázni és kurzusokat ordítani.

— Szervusz, Janika, — mondtam — én megpróbálok innen kimenekülni. Téged biztos itt fognak, de ne félj semmit. Őu kiszabadítlak, mert nem vagy te gyógyíthatatlan, csak rád gyött.

Szédülten támoltyogtam ki a folyosóra és le a kőlépcsőu, melynek legalsó fokán a fliksnájderom üdvözölt és a világ legtermészetesebb

hangján ezt kérdezte:

— Mit szól, szerkesztő ur, milyen lanyha a tőzsde?
(Gy. K.)